

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма

Италијански јазик

за IV (четврта) година

специјална паралелка за изучување на италијански јазик

Назив на наставната програма	Италијански јазик (специјална паралелка за изучување на италијански јазик)
Тип на наставна програма	Задолжителна
Година	<p>IV (четврта)</p> <p>По првата година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (I година) треба да се достигнат понапредни знаења од нивото A2 (зајакнато основно ниво).</p> <p>По втората година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (II година) треба да се достигнат знаења од нивото B1 (преодно ниво).</p> <p>По третата година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (III година) треба да се достигнат основни знаења од нивото B2 (самостојно ниво).</p> <p>По четвртата година од учењето на италијанскиот јазик во средното образование (IV година), треба да се заокружат знаењата од нивото B2 (самостојно ниво).</p> <p>Стекнувањето на компетенциите во согласност со наведените нивоа ќе биде прикажано преку резултатите од учењето во сите наставни програми за средно образование (за I, II, III и IV година).</p>
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	6 / 186
Цели на наставната програма	<p>Ученикот / ученичката треба:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да стекне и да развие јазични и комуникациски компетенции при изучување втор странски јазик; - да развие способности за поврзување на стекнатите знаења од првиот странски јазик, од мајчиниот јазик и од други предмети при совладување на вториот странски јазик; - да стекне вештини и да применува стратегии за слушање, говорење, читање и пишување преку изграден систем од знаења за фонетски, правописни, лексички, граматички и социокултурни содржини; <p>да развива културна и интеркултурна компетенција: да ги препознава и да ги разбира основните сличности и разлики меѓу својата и другите култури присутни во ситуации од секојдневниот живот;</p> <p>да развива толеранција кон другите култури и да негува позитивен став кон италијанскиот јазик и култура ; да се здобие со основни познавања за социокултурниот живот на своите вршници од други култури, а преку споредба</p>

	<p>со нив да ги збогатува познавањата за сопствената култура; да развива критички однос кон својата и кон другите култури и да развива способности за интеркултурна комуникација, за почитување на културната различност и за почитување на сопствената култура и постоење;</p> <p>- да развива способност за самостојно учење и самооценување (според <i>Заедничката европска референтна рамка за јазици и Портфолио</i>).</p>
<p>Материјално-технички и просторни услови</p>	<p>Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на нормативот за простор донесен од страна на министерот за образование и наука.</p> <p>Просторните услови и опременоста на училиниците за успешна реализација на наставната програма за четврта година - специјална паралелка за изучување на италијански јазик треба да е во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставната програма за четврта година-двојазична паралелка, за изучување на италијанскиот јазик.</p> <p>За полесен визуелен контакт и подобра комуникација меѓу учениците и наставникот/наставничката се препорачува клупите да бидат наредени на следниот начин: групирање повеќе клупи, разни варијанти во форма на П, како и преместување и групирање столчињата по потреба (при работа во групи).</p>
<p>Норматив на наставен кадар</p>	<p>Наставата по <i>италијански како странски јазик</i>, може да ја изведува лице кое завршило:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студии по италијански јазик и книжевност – наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик и литература – наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик и книжевност/литература – друга насока и соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка стекната на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - двопредметни студии по македонски и италијански јазик и соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка стекната на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик (со звање дипломиран филолог) и соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка стекната на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС, - студии по италијански јазик на друга студиска програма во комбинација со друг јазик и соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка стекната на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.

1	ЖИВЕАЛИШТЕ			
	<p>Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - култура на живеење: животот во урбани/рурални средини - културно наследство 			
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими ¹	Активности и методи	Стандарди на оценување
1.1.	<p>Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:</p> <p>Разбере слушнат/пишан текст поврзан со начинот на живеење во урбани и рурални средини</p>	<p>А) Говорни чинови:</p> <p>Опишување на своето место на живеење</p> <p><i>Sono nata e cresciuta a Urbino, una città in collina circondata da una lunga cinta muraria. Urbino è molto pittoresca e d'immensa ricchezza storica e artistica. Da semplice borgo divenne la "culla del Rinascimento" e, ancora oggi, passeggiando per il suo centro storico se ne respira l'aria quattrocentesca. La mia città è anche molto vivace perché è una città universitaria, famosa per essere il luogo di nascita di Raffaello. Con le sue cupole e le sue mura, è Patrimonio dell'Umanità UNESCO.</i></p> <p>Споредување на животот во урбани/рурални средини</p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување кратки слушнати/пишани текстови со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно</i> 	<p>Стандарди на оценување</p> <p>Ученикот/ученичката може да:</p> <p>1.1.1. Разбере општи информации, од слушнат и /или пишан текст во врска со живеењето во урбани и рурални средини;</p> <p>1.1.2. Парафразира зборови и изрази, поврзани со животот во урбани и рурални средини;</p> <p>1.1.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст во врска со начинот на живеење во урбани и рурални средини;</p>

¹ Содржините и поимите се однесуваат на сите резултати од учењето од дадената тема.

1.2.	Разбере слушнат/пишан текст поврзан со темата: Културно наследство	<p><i>Per molti anni ho abitato nel cuore della capitale ma poi ho deciso di tornare in campagna. La qualità della mia vita è migliorata. Sto benissimo, posso comprare frutta e verdure a chilometri zero, non c'è traffico, non c'è rumore e quindi meno stress rispetto alla vita nella metropoli.</i></p> <p><i>Mi sono trasferito in città perché le mie esigenze con il tempo sono cambiate. In campagna non ci sono cinema, musei, librerie. Ci sono poche opportunità di lavoro..</i></p> <p><i>Secondo me, anche i ciclisti e i pedoni dovrebbero essere sottoposti a obblighi e restrizioni, come ad esempio percorrere la strada solo sugli spazi ad essi destinati (marciapiedi, piste ciclabili).</i></p> <p><i>Il quotidiano "Il Sole 24 ore" ogni anno pubblica la classifica delle città e delle provincie italiane più vivibili in base ai parametri scelti dal quotidiano: la ricchezza pro capite, gli affari e il lavoro, i servizi e l'ambiente, l'ordine pubblico e il tempo libero.</i></p> <p>Опишување на културното наследство во својата земја</p> <p><i>Ohrid, città con una storia millenaria, dal 1979 è patrimonio dell'Umanità dell'UNESCO. Il lago di</i></p>	<p>(vero/falso), отворени прашања или прашања со повеќечлен избор ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - подредување слушнати информации во табели; - подредување реченици и параграфи по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив; - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.; - вежби со користење пантомима, гестови и мимика; - различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго, продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл. - пишување текст на дадена тема (од минимум 250 збора); - активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно); - активности за интерсемиотичка медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.); - активности за меѓујазична 	<p>1.1.4. Прави класификација на позитивни и негативни страни на животот во урбани/рурални средини.</p> <p>1.2.1. Разбере глобално слушнат и /или пишан текст во врска со културното наследство;</p> <p>1.2.2. Дава синоними/антоними на зборови и изрази, поврзани со културното наследство;</p> <p>1.2.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст во врска со културното наследство;</p> <p>1.2.4. Изведува заклучоци од информации од слушнат/пишан текст поврзани со грижата за културното наследство.</p> <p>1.3.1. Изнесува свое мислење, на јасен и детален начин, за начинот на живеење во урбана/рурална средина;</p> <p>1.3.2. Ги брани своите ставови преку давање дополнителни информации во врска со начинот</p>
1.3.	Искаже мислење, усно и во пишан текст, за начинот на живеење во урбана/рурална средина			

1.4.	Искаже мислење, усно и во пишан текст, за грижата за културното наследство во својата земја	<p><i>Ohrid è uno dei laghi più grandi dei Balcani ma, soprattutto, uno dei più antichi della Terra. Il centro storico di Ohrid è un gioiellino: strade lastricate, chiesette ortodosse, piazzette nascoste. Nel passato Ohrid possedeva 365 chiese, una per ogni giorno dell'anno. Uno dei soprannomi della città era, infatti, "Gerusalemme dei Balcani". La città di Ohrid è relativamente ben conservata grazie a vari interventi di conservazione, manutenzione e restauro.</i></p> <p>Б) Лексички единици:</p> <p>Градска инфраструктура и сообраќај:</p> <p><i>Il traffico urbano, muoversi in città, i mezzi pubblici, il treno, la stazione, la fermata, l'ingorgo, le code, la fila, l'ora di punta, mobilità sostenibile, un pedone, un passaggio pedonale, le strisce pedonali, la zona pedonale, la segnaletica stradale, il tombino, l'abbonamento per mezzi pubblici le misure di sicurezza stradale, il rispetto dei limiti di velocità, corsie e/o vie separate come piste ciclabili, sottopassi e ponti; i dossi rallentatori, obbligo degli elmetti da ciclista, barriere e ringhiere, guardrail, bidoni della spazzatura, un cartellone pubblicitario, una panchina pubblica, una carreggiata, la pensilina dell'autobus, una panchina pubblica, attrezzature pubbliche, un sottopassaggio</i></p>	<p>медијација поврзани со идиоматски изрази и колокации;</p> <ul style="list-style-type: none"> - групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација; - групна реализација на проект / задача поврзан(а) со темата. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>вербални методи:</i> дијалогски или метод на разговор (игра по улоги, дебата), монолошки метод на изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување, аргументирање); - <i>документациски методи:</i> аудио-визуелни и текстуални извори на информации, - <i>демонстрациски методи:</i> пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); - <i>набљудувачко-истражувачки методи:</i> набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - <i>операциски методи:</i> метод на 	<p>на живеењево урбана/рурална средина.</p> <p>1.4.1. Изнесува свое мислење, на јасен и детален начин, за грижата за културното наследство во својата земја;</p> <p>1.4.2. Искажува аргументи во врска со потребата од грижа за културното наследство во својата земја;</p> <p>1.4.3. Споредува активности за заштита на културното наследство во различни земји.</p> <p>1.5.1. Применува новоусвоени изрази и поими при опишување на културното наследство во својата земја;</p> <p>1.5.2. Го опишува, во добро структуриран текст, културното наследство во својата земја.</p>
1.5.	Состави текст со опис на културното наследство во својата земја			

		<p>Културно наследство</p> <p><i>Patrimonio culturale, beni culturali, opere architettoniche, opere testuali, ricchezza culturale, edifici di culto, restauro, ricostruzione, conservazione</i></p> <p>В) Граматички содржини:²</p> <p>Повторување на усвоени правила и продлабочување на знаењата за одредени морфосинтаксички феномени:</p> <p>Nomi:</p> <p>Nomi collettivi: es. <i>roba, folla</i></p> <p>Pronomi:</p> <p>Forme accoppiate di pronomi atoni in verbi pronominali, es. <i>cavarsela, farcela, andarsene, mettercela, prendersela, ecc.</i></p> <p>Aggettivi:</p> <p>Aggettivi numerali cardinali sostantivati sottintendendo <i>mille</i>, es. <i>il Trecento, il Cinquecento, ecc.</i></p> <p>Verbi:</p> <p>- uso del modo indicativo tempo presente come <i>presente storico</i>, per far rivivere un momento del passato nel presente e per conferire maggiore efficacia alla narrazione degli eventi o come artificio stilistico, es. <i>Giacomo Leopardi</i></p>	<p>творечка работа (писмено изразување);</p> <p>-метод на работа со компјутерска технологија: пребарување, селектирање и обработка и презентирање на информации.</p>	
--	--	---	--	--

² Граматичките содржини неопходни за реализирање на говорни чинови во повеќе теми во програмата за сите четири години, се наведени само во првата тема во која се спомнуваат, а во останатите се подразбираат.

nasce a Recanati nel 1798 e muore a Napoli nel 1837.

- modo congiuntivo nelle frasi subordinate introdotte da *prima che*, es. *Lo saluto prima che parta;*

- uso dell'imperfetto congiuntivo e condizionale presente per esprimere il periodo ipotetico della possibilità, es. *Se tu potessi, mi faresti un piacere.*

- uso del trapassato congiuntivo e del condizionale passato per esprimere il periodo ipotetico dell'irrealtà, es. *Se tu me lo avessi detto, sarei venuto.*

Preposizioni:

tra/fra relazione, es. *i rapporti tra le persone*

Avverbi e locuzioni avverbiali:

testuali: *in conclusione, in realtà, in fondo, di conseguenza, in breve, innanzitutto*

Frase complessa:

Proposizioni temporali esplicite che esprimono anteriorità introdotte da *prima che*, es. *Parto prima che arrivi il brutto tempo.*

Proposizioni temporali esplicite che esprimono posteriorità introdotte da *finché*, es. *Finché non avrai 16 anni, non andrai in discoteca.*

Periodo ipotetico della possibilità e della irrealtà, es. *Se venissi sarei contento; se me lo avessi detto, ti avrei creduto.*

СЕКОЈДНЕВЕН ЖИВОТ				
Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: -Активности во секојдневниот живот -Современи тенденции и потреби во секојдневниот живот				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
2.1.	Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да: Разбере слушнат/пишан текст поврзан со активностите од секојдневниот живот	<p>А) Говорни чинови:</p> <p>Опишување на активностите од секојдневниот живот</p> <p><i>Sono uno studente universitario al secondo anno del Corso di Laurea Triennale in Storia. Sono di Firenze, ma studio a Lecce. Siccome i miei genitori non mi possono sostenere finanziariamente, devo lavorare parallelamente allo studio. Abito in un appartamento in comune con altri studenti. Devo dunque pagare l'affitto, il mangiare e le altre cose della vita quotidiana. Naturalmente cerco di non spendere tanti soldi, ma ogni tanto vorrei anche uscire con i miei amici e prendere una birra o andare a un concerto... In più, di tanto in tanto vorrei andare in vacanza. Sono fortunato perché gli affitti a Lecce non sono così alti come in altre città! Ma nonostante ciò a volte vorrei non dover lavorare così tanto per concentrarmi di più sullo studio. Al momento lavoro tutti i pomeriggi in un negozio di scarpe, sono libero soltanto la domenica.</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување кратки слушнати/пишани текстови со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i>, отворени прашања или прашања со повеќечлен избор; - подредување слушнати информации во табели; - подредување реченици и параграфи по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и 	<p>Ученикот/ученичката може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1.1. Разбере глобално слушнат и/или пишан текст во врска со активностите од секојдневниот живот; 2.1.2. Објаснува зборови и изрази, поврзани со активностите од секојдневниот живот ; 2.1.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст во врска со активностите од секојдневниот живот; 2.1.4. Споредува информации од повеќе извори во врска со активностите од секојдневниот живот.
2.2.	Разбере слушнат/пишан текст поврзан со современите тенденции и потреби во секојдневниот живот	<p>Искажување мислење за современите тенденции и потреби во секојдневниот живот</p>		<ul style="list-style-type: none"> 2.2.1. Разбере глобално слушнат и/или пишан текст во врска со современите тенденции и потреби во секојдневниот живот;

<p>2.3.</p>	<p>Ги опише, усно и во пишан текст, своите вообичаени активности од секојдневниот живот</p>	<p><i>Negli ultimi anni pianificare un viaggio è diventato sempre più semplice grazie ai siti che sono facili da usare, veloci e offrono diverse opzioni per trovare l'alloggio adatto alle proprie esigenze.</i></p> <p><i>Basta un computer o un tablet, o addirittura solo uno smartphone, per trasformare la propria casa in un'aula. I corsi di diversi insegnamenti sono a portata di un click, ci risparmiano tempo e soldi. A volte però si rischia anche di perdere la motivazione e cadere nell'ozio.</i></p> <p><i>Per molte persone lo shopping online è diventato più conveniente rispetto a quello tradizionale.</i></p> <p><i>Per i giovani, l'abbigliamento e gli accessori hanno la funzione di ottenere l'approvazione sociale per entrare nel gruppo dei pari, per non sentirsi diversi, ricercando il bisogno di sicurezza e protezione, ottenute anche attraverso tatuaggi o body piercing. Un tatuaggio da immagine può divenire simbolo di conflitto familiare, di appartenenza, di ribellione, di nuova identità. Questi fenomeni, in generale, non devono allarmare ma non vanno nemmeno banalizzati o accompagnati da sole parole di rimprovero.</i></p> <p><i>Aumenta l'apertura a nuovi tipi di consumi come la condivisione e il mercato dell'usato. La sharing economy oggi entra anche l'armadio di casa tanto che tre giovani su 10 si dichiarano disposti a spartire con altri beni come calzature, borse, gioielli e abbigliamento.</i></p>	<p>одговарање на нив;</p> <ul style="list-style-type: none"> - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.; - вежби со користење пантомима, гестови и мимика; - пишување текст на дадена тема (од минимум 250 збора) ; - различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго, продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл. - активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно); - активности за интерсемиотичка медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.); - активности за меѓујазична медијација поврзани со идиоматски изрази и колокации; - групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација; - групна реализација на проект / задача поврзан(а) со темата. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вербални методи: дијалогски или метод на разговор (игра по улоги, дебата), монолошки метод на 	<p>2.2.2. Објаснува зборови и изрази во врска со современите тенденции и потреби во секојдневниот живот ;</p> <p>2.2.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст во врска со современите тенденции и потреби во секојдневниот живот;</p> <p>2.2.4. Воочува причини и последици од современите тенденции во секојдневниот живот.</p> <p>2.3.1. Применува новоусвоени изрази и поими при опишување на своите вообичаени активности од секојдневниот живот;</p> <p>2.3.2. Пишува јасни и детални описи на активностите од своето секојдневие;</p> <p>2.3.2. Ги опишува, во добро структуриран текст, своите вообичаени активности од секојдневниот живот.</p> <p>2.4.1. Разменува мислења за современите тенденции и потреби на младите;</p>
<p>2.4.</p>	<p>Дискутира за современите тенденции и потреби на младите</p>			

		<p>Искажување мислење за важноста на познавањето на странски јазици</p> <p><i>La conoscenza delle lingue arricchisce il bagaglio culturale delle persone e le aiuta a scoprire culture nuove, a comunicare in un mondo globalizzato, a viaggiare, studiare e lavorare all'estero.</i></p> <p><i>Se sei capace di padroneggiare un determinato linguaggio tecnico in lingua straniera, ad esempio nel campo della medicina, finanza, meccanica, burocrazia ecc., significa che il tuo livello è decisamente avanzato. Se conosci due lingue straniere puoi lavorare in un'istituzione europea.</i></p> <p>Б) Лексички единици:</p> <p>Активности во секојдневниот живот</p> <p><i>Le nuove tendenze - acquisti online: l'utente, la registrazione, l'autenticazione, l'acquisto, scegliere un prodotto, ordinare, mettere/inserire/aggiungere nel carrello, rimuovere dal carrello, cliccare, confermare, ritirare, consegnare, la consegna a domicilio, i servizi di pagamento in internet, la carta di debito, la carta prepagata, la fattura elettronica, il mercato dell'usato, l'insegnamento a distanza accessori, stilista, blogger di moda, seguire la moda, essere in moda, fare shopping, settimana della moda, sfilata, Made in Italy, tessuto, qualità, tendenze moderne, trend stagionale</i></p>	<p>изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување, аргументирање);</p> <p>- <i>документациски методи</i>: аудио-визуелни и текстуални извори на информации,</p> <p>- <i>демонстрациски методи</i>: пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација);</p> <p>- <i>набљудувачко-истражувачки методи</i>: набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување;</p> <p>- <i>операциски методи</i>: метод на творечка работа (писмено изразување);</p> <p>- <i>метод на работа со компјутерска технологија</i>: пребарување, селектирање и обработка и презентирање на информации.</p>	<p>2.4.2. Ги брани, со аргументи, своите ставови во врска со современите тенденции и потреби на младите.</p>
--	--	--	--	--

Изучување странски јазици

Apprendimento delle lingue straniere, mobilità internazionale, certificazioni, vocabolario, lessico, linguaggi settoriali, competenza linguistica, plurilinguismo, multiculturala, bilinguismo, traduttore, interprete, mediatore

В) Граматички содржини:

Nomi:

Plurale dei nomi a suffisso –CIA –GIA, es. *camicia–camicie; valigia–valigie, tecnologia-tecnologie, farmacia-farmacie*

Pronomi:

Posizione enclitica di pronomi atoni con gerundio, es. *ascoltandolo, chiedendoglielo, alzandosi*

Aggettivi:

Participio passato usato con funzione aggettivale, es. *una vacanza desiderata*

Verbi:

- modo congiuntivo nelle frasi subordinate introdotte dalle congiunzioni che indicano

a) una condizione *purché, a condizione che, a patto che*, es. *Parto purché tu venga con me.*

b) un fine: *perché, affinché*, es. *Parlo lentamente perché tu possa capire meglio.*

- modo gerundio tempo presente

a) con valore temporale: es. *L'ho incontrato camminando per strada.*

	<p>b) con valore modale: es. <i>Ha passato la serata leggendo.</i></p> <p>c) valore causale: es. <i>Essendo in due dovremmo prenotare una doppia.</i></p> <p>- modo gerundio tempo passato con valore causale e temporale, es. <i>Avendo finito il lavoro, posso andarmene; avendo rifatto l'esercizio, ho capito l'errore.</i></p> <p>Preposizioni: locuzioni preposizionali, es. <i>per mezzo di, fino da, in mezzo a, in base a, in relazione a, in cima a, in fondo a, all'interno di, rispetto a</i></p> <p>Avverbi e locuzioni avverbiali: Intensificativi: <i>affatto, perfino</i></p> <p>Frase semplice: Proposizioni volitive concessive con l'uso attenuativo di <i>pure</i>, es. <i>Venga pure.</i></p> <p>Frase complessa: Proposizioni finali esplicite introdotte da <i>perché, affinché</i>, es. <i>Te lo racconto perché tu possa capire</i></p> <p>Proposizioni temporali implicite che esprimono contemporaneità con l'uso del <i>gerundio presente</i>, es. <i>Uscendo ho chiuso la porta.</i></p> <p>Proposizioni temporali che esprimono anteriorità con l'uso del <i>gerundio passato</i> e con l'uso del <i>participio passato</i>, es. <i>Avendo rifatto l'esercizio, ho capito l'errore; spenta la luce sono uscito.</i></p> <p>Proposizioni causali implicite con uso del <i>gerundio presente o passato</i>, es. <i>Essendo bel tempo parto oggi; avendo seguito la lezione non ho avuto bisogno di studiare.</i></p>		
--	--	--	--

3	ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛЕН ЖИВОТ			
	Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - Матура и матурски испит - Студирање и студентски живот - Професии - Вработување			
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
3.1.	Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да: Разбере слушнат/пишан текст поврзан со матурата и матурскиот испит	А) Говорни чинови: Опишување на начинот на организирање на матурски испити <i>L'esame di maturità in Italia consiste nello svolgimento di due compiti scritti più un colloquio orale. La prima prova è di italiano ed è uguale per tutti gli istituti e ha lo scopo di verificare la conoscenza della lingua. La seconda prova è multidisciplinare e ha per oggetto le materie caratterizzanti di ciascun indirizzo di studio. Dopo le prove scritte, gli studenti affrontano l'ultima prova d'esame, il colloquio orale, durante il quale lo studente espone la sua tesina.</i> Составување CV и мотивациско писмо Francesco Franceschini Consulente Informazioni di contatto: E-mail Francescof.@gmail.com	Активности: - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување кратки слушнати/пишани текстови со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i> , отворени прашања или прашања со повеќечлен избор; - подредување слушнати информации во табели; - подредување реченици и параграфи по логичен редослед;	Ученикот/ученичката може да: 3.1.1. Разбере глобално слушнат и /или пишан текст во врска со матурата и матурскиот испит; 3.1.2. Објаснува зборови и изрази, поврзани со матурата и матурскиот испит; 3.1.3. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст во врска со матурата и матурскиот испит; 3.1.4. Споредува информации од повеќе извори во врска со матурскиот испит и матурската забава; 3.1.5. Донесува заклучок од информации во врска со матурата и матурскиот испит.

3.2.	Разбере слушнат/пишан текст поврзан со студирањето и студентскиот живот	<p><i>Indirizzo</i> <i>Viale Piave 22/4,00187 Roma Italia</i> <i>Telefono</i> <i>(+39) 1234567890</i> <i>Data e luogo di nascita: 01/11/1983 Bari</i> <i>Nazionalità: Italiana</i> <i>Link: Linkedin.com/Francescof</i> <i>Competenze:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>servizio clienti</i> ● <i>gestione di progetti</i> ● <i>strategie di vendita</i> <p><i>Esperienze lavorative:</i> <i>Marzo 2017-posizione attuale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>sviluppo di obiettivi economici specifici e strategie per raggiungerli</i> <p><i>Istruzione: Laurea triennale in Comunicazione digitale e marketing, Università di Roma 3, Roma</i> <i>- agosto 2005 - maggio 2010</i> <i>Campi di interesse</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>valutazione progetti</i> ● <i>sviluppo e collocamento prodotti</i> <p><i>Lingue:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>inglese/livello avanzato</i> ● <i>francese /livello intermedio</i> <p><i>A: Sig.ra Romano, A1</i> <i>Roma,17/11/2022</i> <i>Oggetto: Domanda di lavoro</i></p> <p><i>Gentile Sig.ra Romano,</i> <i>Il servizio al cliente è stato sempre una passione e con la mia esperienza posso affermare che il cliente torna perchè l'hai aiutato oltre ad avergli</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив; - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.; - вежби со користење пантомима, гестови и мимика; - пишување текст на дадена тема (од минимум 250 збора) ; - различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго, продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл. - активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно); - активности за интерсемиотичка медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.); - активности за меѓујазична медијација поврзани со идиоматски изрази и колокации; - групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација; - групна реализација на проект / задача поврзан(а) со темата. 	<p>3.2.1. Разбере глобално слушнат и /или пишан текст поврзан со студирањето и студентскиот живот;</p> <p>3.2.2. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст во врска со матурата и матурскиот испит;</p> <p>3.2.3. Објаснува со помош на јазична медијација зборови и изрази поврзани со студирање и студентскиот живот;</p> <p>3.2.4. Споредува информации од повеќе извори во врска со поврзан со студирањето и студентскиот живот;</p> <p>3.2.5 Изведува заклучок од информации во врска со поврзан со студирањето и студентскиот живот.</p> <p>3.3.1. Разбере глобално и детално слушнат и /или пишан текст поврзан со професии, вработување, интервју за вработување, работна средина;</p> <p>3.3.2. Објаснува зборови и изрази, со помош на меѓујазична медијација, поврзани со професии,</p>
3.3.	Разбере слушнат/пишан текст на тема: Професионален живот			<p>3.3.1. Разбере глобално и детално слушнат и /или пишан текст поврзан со професии, вработување, интервју за вработување, работна средина;</p> <p>3.3.2. Објаснува зборови и изрази, со помош на меѓујазична медијација, поврзани со професии,</p>

		<p><i>venduto un prodotto. Proprio per questo motivo vorrei entrare a far parte del vostro team di servizio clienti. Io sono pronta a concentrare tutte le mie energie sui clienti e, con la speranza di poter condividere presto con voi le mie esperienze sul servizio cliente, vi sarei grata se decideste di prendere in considerazione la mia candidatura.</i> <i>Distinti saluti,</i> <i>Francesca Franceschini</i></p>	<p>Методи: - вербални методи: дијалошки или метод на разговор (игра по улоги, дебата), монолошки метод на изложување на содржините (опишување, раскажување, објаснување, аргументирање); - документациски методи: аудио-визуелни и текстуални извори на информации, - демонстрациски методи: пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација); - набљудувачко-истражувачки методи: набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување; - операциски методи: метод на творечка работа (писмено изразување); - метод на работа со компјутерска технологија: пребарување, селектирање и обработка и презентирање на информации.</p>	<p>вработување, интервју за вработување, работна средина; 3.3.3. Споредува информации од повеќе поврзан со професии, вработување, интервју за вработување, работна средина; 3.3.4. Изведува заклучок од информации поврзан со професии, вработување, интервју за вработување, работна средина.</p> <p>3.4.1. Бара информации поврзани со студирање и студентски живот; 3.4.2. Дава информации поврзани со студирање и студентски живот; 3.4.3. Разменува усно информации поврзани со студирање и студентски живот.</p> <p>3.5.1. Применува поими и изрази што означуваат студиски програми/занимања/професии; 3.5.2. Составува организиран текст во кој ги опишува своите идни планови за</p>
3.4.	Бара/дава информации за студирање и студентски живот	<p>Барање/давање информации во врска со студирање и студентски живот</p> <p><i>Come si svolge l'esame di lingua italiana? - L'esame è orale e può essere preceduto da un test di valutazione non obbligatorio, ma utile per testare la propria preparazione.</i></p> <p><i>Mi potrebbe dare un'informazione sullo spostamento della data d'esame di ammissione? - Lo spostamento delle date sarà comunicato tempestivamente sul sito della facoltà nella sezione avvisi.</i></p>		
3.5.	Составува текст за своите идни планови за универзитетско образование/идно занимање	<p>Искажување желба/волја/надеж/сомнеж/колебање за својата идна професија</p> <p><i>Vorrei studiare il giornalismo ma dubito che questa professione sia ancora richiesta nel</i></p>		

		<p><i>nostro paese.</i></p> <p><i>Spero che ci siano ancora posti di lavoro vacanti per la mia professione.</i></p> <p><i>Ho dei dubbi che la retribuzione sia buona e che ci sia la possibilità di far carriera nel settore assicurativo.</i></p> <p>Барање/давање информации при изнајмување стан</p> <p><i>Buongiorno. Parlo con la signora Marcuzzi? - Sì, dica pure!</i></p> <p><i>-Mi scusi se La disturbo. La chiamo a proposito del Suo annuncio per l'affitto camere. Sono una studentessa universitaria e sono alla ricerca di un alloggio. Sarei interessata a prendere una stanza con bagno privato, con balcone, con internet wi-fi e riscaldamento condominiale, in quell'appartamento che si trova in pieno centro storico, vicino all'università.</i></p> <p><i>Stanze singole, per studenti, in via Petrarca a Roma, in appartamento composto da 5 camere, due bagni (con doccia e vasca) e una cucina più ripostiglio. Servizi: lavatrice, riscaldamento autonomo, spese condominiali a carico dell'utente</i></p> <p>Барање работа, огласи за вработување, интервју, CV, формално писмо</p>		<p>професионален развој, давајќи дополнителни информации и примери;</p> <p>3.5.3. Составува текст во кој го споредува универзитетското образование на својата земја и на земјата/земјите чиј јазик се изучува.</p> <p>3.6.1. Употребува соодветни формула за формално обраќање и завршување писмо/електронска порака;</p> <p>3.6.2. Составува свое CV;</p> <p>6.3.3. Составува мотивациско писмо;</p> <p>6.3.4. Составува електронска порака за барање/давање информации за студии/работни места.</p> <p>3.7.1. Бара детални информации;</p> <p>3.7.2. Одговара на прашања со одредена јасност, флуентност и спонтаност;</p> <p>3.7.3. Дава детални информации и јасни и прецизни објаснувања аргументирајќи го својот став.</p>
3.6.	Состави CV/ електронска порака/мотивациско писмо			
3.7.	Поставува/одговара на прашања од интервју за работа			

Buongiorno, ho un colloquio di lavoro con il signor Rossi. Potrebbe dirmi dov'è il suo ufficio?

Per quale motivo vorrebbe lavorare in questo settore? / In che cosa si è laureato /a?/ Mi vuole raccontare qualcosa di Lei? / Accetterebbe un contratto a tempo determinato con possibili proroghe?

Mi piacerebbe avere un lavoro part-time. / Mah, non saprei... non è proprio il mio settore. Non ho molta esperienza nel marketing / Ho sempre avuto una grande passione per il settore dei media. / Mi piacerebbe ricoprire ruoli di responsabilità.

Laureanda in psicologia cerca lavoro come baby-sitter. Esperienza e disponibilità, auto propria. Disponibile tutti i pomeriggi dalle 15.00 in poi anche per accompagnare i bambini nelle loro attività sportive e ricreative. Esperienza e capacità di seguire i bambini elementari e medie nei compiti. Disponibile anche per alcune sere la settimana.

Cell. Mail. Chiedere di Marta.

Б) Лексички единици:

Професионална ориентација

Orientamento universitario, l'università statale, l'università privata, Il corso di laurea triennale, Il corso di laurea di secondo livello (laurea

magistrale), laurea magistrale a ciclo unico, conseguire i crediti formativi, il test d'ingresso, il test di orientamento universitario, l'offerta formativa, valutare i pro e i contro

Матура и матурски испит (матурска забава, полагање матурски испити, CILS, PLIDA)

L'ammissione all'esame di maturità; l'Esame di Stato, conseguire un diploma di maturità; diplomarsi al liceo artistico; diplomarsi in informatica, un diploma professionale, un diploma di scuola superiore, la festa di maturità

Структура на мотивационо писмо

Le parti componenti di una lettera di motivazione: i recapiti, il mittente, il destinatario, l'oggetto della lettera, il corpo della lettera, la formula di chiusura, la firma, alla cortese attenzione, l'allegato, luogo e data, la firma

Студирање

Studi universitari, master, studi dottorali, l'esame, il concorso di ammissione, l'immatricolazione, i crediti formativi, laurea triennale, laurea magistrale, laurea magistrale a

ciclo unico, Facoltà di lingue straniere/di Medicina/di Medicina veterinaria/di Ingegneria civile e Architettura/di Economia/di Giurisprudenza/di Economia/di Scienze matematiche e informatiche

Студентски живот

L'annuncio, l'inserzione, il coinquilino, Il campus, la casa dello studente, la mensa universitaria, la borsa di studio, contratto di locazione

Барање работа, огласи за вработување, интервју

Cercare lavoro/impiego, l'annuncio di offerta di lavoro, l'inserzione, la posizione, il settore, il contratto di lavoro part-time/a tempo pieno, precariato, diploma, esperienza, formazione, disoccupato, capacità e competenze relazionali/organizzative/ tecniche/artistiche, ulteriori informazioni, il datore di lavoro, tipo di azienda o settore, tipo di impiego, principali mansioni e responsabilità, l'orario di lavoro: flessibile, a turni, stipendio base, abilità professionali, la qualifica conseguita, esperienza pluriennale, flessibilità e dinamicità, patente di guida.

Професии, работна средина

Il repertorio professionale, professioni, esperti, analisti, consulenti, agricoltore, agente immobiliare, allenatore, docente universitario, assistente familiare/sociale, odontoiatra, estetista, agente di viaggio, guida turistica, consulente amministrativo, esperto di marketing, sviluppatore di software, ingegnere robotico, ingegnere del machine learning, data engineer, consulente di data management, analista delle risorse umane e programmatori. Ambiente lavorativo: accogliente, stimolante, produttivo, tranquillo, incoraggiante, scoraggiante, deludente, interessante, intrigante, noioso, collaborazione, competizione, spazi adatti, esigenze professionali, produttività aziendale, lavoro di gruppo.

В) Граматички содржини:

Pronomi:

Posizione enclitica di pronomi atoni con gerundio, es. *ascoltandolo, chiedendoglielo, alzandosi*

Verbi:

- modo infinito presente

a) con valore nominale, es. *Non dimenticare il passato è un dovere; con il passare del tempo*

b) con le preposizioni, es. *Consiste nel leggere un giornale.*

c) dipendente dai verbi fattivi *fare* e *lasciare*, es. *Te lo faccio ascoltare; ti lascio andare.*

- participio passato usato con funzione aggettivale, es. *una situazione voluta; la fiducia mostrata*; e con funzione temporale indicando anteriorità, es. *Fatta la spesa sono tornato a casa*.

Preposizioni:
altre forme preposizionali, es. *nonostante, attraverso, contro, eccetto, entro*

Verbi

- modo infinito presente

a) con valore nominale, es. *Non dimenticare il passato è un dovere; con il passare del tempo*

b) con le preposizioni, es. *Consiste nel leggere un giornale*.

c) dipendente dai verbi fattivi *fare e lasciare*, es. *Te lo faccio ascoltare; ti lascio andare*.

- participio passato usato con funzione aggettivale, es. *una situazione voluta; la fiducia mostrata*; e con funzione temporale indicando anteriorità, es. *Fatta la spesa sono tornato a casa*.

4	АКТУЕЛНИ СОСТОЈБИ И ТЕНДЕНЦИИ ВО ОПШТЕСТВОТО			
Во оваа главна тема се содржани следниве поттеми: - Актуелни теми во општеството - Човекови и општествени вредности				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување

	Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:	А) Говорни чинови:	Активности:	Ученикот/ученичката може да:
4.1.	Разбере слушнат/пишан текст поврзан со актуелните теми во општествата (научни и технолошки достигнувања, невработеност, миграции, конфликти, кризи, епидемии, природни појави ...)	<p>Опишување актуелни теми во општеството</p> <p><i>I principali fattori che spingono le persone a lasciare il proprio paese sono fattori socio-politici, demografici ed economici e fattori ambientali. L'aumento senza precedenti dei flussi migratori verso l'Europa, che ha avuto il suo culmine nel 2015, ha richiesto una risposta da parte dell'Unione su diversi livelli. Per prima cosa richiede politiche per regolare l'immigrazione legale e limitare quella illegale. Per seconda cosa richiede la creazione di regole sull'asilo valide in tutta l'Unione europea.</i></p> <p><i>L'11 marzo del 2020 l'Organizzazione Mondiale della Sanità ha dichiarato lo stato di pandemia dovuto al virus SARS-CoV-2, conosciuto anche come Covid-19. In quei giorni, la maggior parte dei paesi avanzati dei diversi continenti vedevano registrare un'impennata di casi di infezione, di ospedalizzazioni e di decessi causati da questo nuovo virus. La pandemia di Covid-19 ha comportato, oltre a una crisi sanitaria globale, importanti implicazioni economiche e sociali con effetti devastanti e profondi per molti paesi, in tutto il mondo.</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вежби за асоцијации; - вежби за правење претпоставки, донесување заклучоци врз основа на интонација, звучни сигнали, невербални елементи, наслови, илустрации, фотографии, типографски елементи и сл.; - слушање аудио/видеоснимки и говор на наставникот; - идентификување на зборови, структури и изрази во контекст; - поврзување кратки слушнати/пишани текстови со слики; - одговорање на прашања од типот <i>точно/неточно (vero/falso)</i>, отворени прашања или прашања со повеќе/член избор; - подредување слушнати информации во табели; - подредување реченици и параграфи по логичен редослед; - пополнување празни места во текстови, табели и реченици; - поставување прашања и одговарање на нив; - играње на улоги според дадени модели; - опишување според слики, видеоматеријали и сл.; - вежби со користење пантомима, 	<p>4.1.1. Издвојува детални информации од слушнат/пишан текст поврзан со актуелните теми во општествата (невработеност, миграции, конфликти, кризи, епидемии, природни појави);</p> <p>4.1.2. Резимира информации во врска со современите состојби во општествата (невработеност, миграции, конфликти, кризи, епидемии, природни појави...);</p> <p>4.1.3. Идентификува причини и предвидува последици поврзани со современите теми.</p> <p>4.2.1. Изнесува свое мислење, на јасен и детален начин, за современите теми во Европа и светот;</p> <p>4.2.2. Презентира туѓи мислења поврзани со современите теми во Европа и светот;</p> <p>4.2.3. Синтетизира и пренесува информации и податоци од</p>
4.2.	Дискутира за современите теми во Европа и светот	Искажување став (позитивна или негативна критика) за актуелно прашање		

4.3. Составува есеј за актуелните случувања во земјата и во светот

Il Parlamento ha adottato una risoluzione per richiedere diverse misure per proteggere i minori e i giovani in fuga dalla violenza e per facilitare la loro integrazione nelle comunità del paese ospitante.

I deputati raccomandano che alle frontiere siano presenti i responsabili della protezione dei minori per individuare rapidamente e accuratamente i minori vulnerabili, e registrare la loro identità e nazionalità così come i loro bisogni specifici.

Искажување чувства (восхит, зачуденост, неверица/неверба, жал, разочараност, загриженост ...)

Sono profondamente deluso/a dalla mancanza di volontà politica dei paesi ricchi di aiutare le popolazioni povere.

Mi dispiace che le persone debbano lasciare il proprio paese per fuggire da conflitti, terrore e persecuzioni.

Mi preoccupa il fatto che molti hanno deciso di non vaccinarsi.

Б) Лексички единици

Теми во општеството: научни и технолошки достигнувања, невработеност, миграции, епидемии, природни катастрофи, конфликти, економија

гестови и мимика;
- пишување текст на дадена тема (од минимум 250 збора) ;
- различни игровни активности од типот: бесилка, расипан телефон, бинго, продолжи ја приказната, сложувалка, крстозбор, и сл.
- активностиза внатрешнојазична медијација (преформулирање, резимирање, синтетизирање исказии текстови);
- активности за меѓујазична медијација (од италијанскиот кон мајчиниот јазик и обратно);
- активности за меѓусемиотичка медијација со користење на невербални материјали (фотографии, цртежи, симболи, табели и графикони, итн.);
- активности за меѓујазична медијација поврзани со идиоматски изрази и колокации;
- групна или индивидуална изработка на ППТ-презентација;
- групна реализација на проект / задача поврзан(а) со темата.

Методи:

- *вербални методи:* дијалогски или метод на разговор (игра по улоги, дебата), монолошки метод на

различни извори поврзани со современите теми во Европа и светот;
4.2.4. Ги брани своите ставови преку давање дополнителни информации во врска со современите теми во Европа и светот.

4.3.1. Употребува поими и изрази поврзани со актуелните теми и случувања во земјата и во светот;
4.3.2. Ги опишува, во добро структуриран и аргументиран текст, актуелните теми во земјата и во светот.

La giustizia, la bioetica, la democrazia, i diritti, la famiglia, l'educazione, la violenza
Disastri naturali (i terremoti, le tempeste, le inondazioni, le eruzioni vulcaniche...)
Migrazioni, conflitti, epidemie, disoccupazione, tasso di disoccupazione, licenziamenti, l'azienda, assumere personale
Intelligenza artificiale, scienza

Човекови и општествени вредности:
политика, култура, религија, човекови права

Valori umani: l'amore, il rispetto, la libertà, la pace, la giustizia, la tolleranza, la responsabilità, l'onestà, la sensibilità

Valori etici e morali: l'amicizia, la coerenza, la fedeltà, la fraternità, la sincerità...

Valori professionali: la lealtà, la creatività, l'autonomia, la correttezza, l'onestà intellettuale

Diritti umani, diritti civili, diritti politici, diritti economici, diritti sociali, diritti culturali

Diritti civili: il diritto alla vita / alla libertà / alla sicurezza, il diritto a un processo equo, la libertà di opinione, la religione, la partecipazione politica

Миграции

Il profugo, il migrante, la migrazione, l'esilio, il flusso migratorio, la frontiera, il migrante

изложување на содржините (описување, раскажување, објаснување, аргументирање);
- *документациски методи*: аудио-визуелни и текстуални извори на информации,
- *демонстрациски методи*: пуштање на аудио и видео снимки, претставување, покажување предмети, процеси, појави, пишан извор на информација (работа на текст, метод на читање, метод на интерпретација);
- *набљудувачко-истражувачки методи*: набљудување, забележување, обележување, откривање, истражување, пребарување;
- *операциски методи*: метод на творечка работа (писмено изразување);
- *метод на работа со компјутерска технологија*: пребарување, селектирање и обработка и презентирање на информации.

economico, il centro accoglienza, l'integrazione, il clandestino, la richiesta di asilo, il richiedente asilo, la violazione dei diritti umani, lo sfruttamento, le intemperie

В) Граматички содржини

Pronomi:

Combinazione del pronome atono e del pronome *si* impersonale, es. *Ci si deve mettere l'olio; ci si sente bene.*

Pronome *si* nella costruzione passivante, es. *In quel ristorante, si mangiano i frutti di mare.*

Verbi:

- modo congiuntivo nelle frasi subordinate introdotte dalle congiunzioni che indicano c) una concessione *nonostante, sebbene, benché*, es. *Gli parlo nonostante non mi sia simpatico.*

d) un modo introdotto da *come se*, es. *Mi trattava come se fossi suo figlio.*

e) un "eccezione" introdotte da *a meno che (non)*, es. *Vengo con voi a meno che io non faccia tardi al lavoro.*

- modo infinito tempo passato in

a) subordinate temporali implicite che indicano posteriorità introdotte da *dopo*, es. *Dopo averlo visto mi sono sentita meglio.*

b) subordinate temporali implicite che indicano anteriorità introdotte da *prima di*, es. *Prima di averlo conosciuto non mi piaceva.*

- concordanza di tutti i tempi del modo

congiuntivo: presente e passato, imperfetto e trapassato.

Frase complessa:

Proposizioni temporali implicite che esprimono posteriorità introdotte da *dopo* e *l'infinito passato*, es. *Sono partita dopo averlo salutato.*

Proposizioni concessive introdotte dalle congiunzioni *sebbene*, *benché*, *nonostante*, es. *Abbiamo preso il treno, sebbene fossimo in ritardo.*

Proposizioni modali introdotte da *come se*, es. *Mi parlava come se fosse il mio direttore.*

Proposizioni eccettuative introdotte da *a meno che (non)*, es. *Verrò con te a meno che non debba lavorare.*

<p>Оценување на постигањата на учениците</p>	<p>Покрај сумативно оценување, пожелно е наставниците да применуваат и формативно оценување. Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показателите за нивните активности, мотивираноста за учење, соработката со другите ученици и сл. Секоја активност на часот во која учениците учествуваат, било на рецептивно, репродуктивно или продуктивно ниво, дава можност за воочување на напредокот и за негово вреднување. Тоа значи дека евалуацијата се врши како интегрален дел од самиот наставен час, а не како изолиран чин.</p> <p>Оценувањето на постигањата на учениците треба да биде транспарентно и согласно со нивоата од Блумовата таксономија. Следењето и оценувањето на постигањата на учениците треба да се врши плански, систематски и континуирано во текот на целата учебна година. Оценувањето треба /може да се базира на писмени работи и на усни одговори, на учество во активностите на часот, домашни задачи, индивидуални и групни изработки на проекти и на тестови. Учениците треба да бидат однапред запознаени со критериумите и со начинот на оценување, уште на почетокот на учебната година, а наставникот треба да се придржува до тие критериуми. Оценувањето треба /може да се базира на писмени работи, на усно искажување, на тестови, на учество во активностите на часот, изработка на домашни задачи, индивидуални и групни презентации, проектни задачи.</p> <p>На крајот на четвртата година учениците ќе бидат оценети со бројна оценка.</p>
<p>Дидактички препораки</p>	<p>Целта на овие дидактички препораки е да му/ ѝ помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели и резултати од учење применувајќи во наставата најнови сознанија од подрачјето на дидактиката и методиката на наставата по странски јазици, педагогијата и психологијата, како и позитивните домашни и странски искуства поврзани со наставата и учењето на италијанскиот јазик.</p> <p>Современата настава по странски јазици подразбира остварување на резултатите од учење, преку свесна мисловна активност на учениците, почитување на дидактичките принципи и овозможување на развивање на креативен и истражувачки дух на учениците, што ќе им овозможи да се стекнат со знаења, вредности и функционални вештини кои ќе им бидат од корист во понатамошното образование, секојдневниот и професионалниот живот. Оттука, при изработката на наставните програми по италијански јазик (за специјална паралелка за изучување на италијански јазик) појдовна точка се <i>Резултатите од учењето</i>, кои се во тесна врска со <i>Стандардите за оценување</i>. Рубриката <i>Содржини и поими</i> ги содржи компонентите: <i>Говорни чинови</i>, <i>Лексички единици</i> и <i>Граматички содржини</i>, коишто се проследени со соодветни примери. А во рубриката <i>Активности и методи</i> понуден е поголем број наставни активности и наведени се главните методи коишто се користат во наставата.</p> <p>Во <i>Резултатите од учењето</i> се прикажани четирите јазични вештини преку кои паралелно се стекнуваат сите</p>

компоненти на комуникативната компетенција (јазична, социокултурна и прагматичка), како и интеркултурната компетенција. Усвојувањето на граматиката, заедно со усвојувањето на лексиката, претставува еден од предусловите за совладување на странскиот јазик и на нив треба да се гледа од функционален аспект, од значењето кон средствата за неговото изразување. Наставата се базира на когнитивно учење, односно ученикот се поттикнува да го открива функционирањето на италијанскиот јазик преку примери чие анализирање ќе му помогне да изведе соодветни заклучоци. Распределувањето на граматичките содржини и лексичките единици за секое ниво е правено според ЗЕРПЈ, а на секое повисоко ниво ги подразбира граматичките содржини и лексичките единици од претходните нивоа. Во согласност со спиралната прогресија, усвоените граматички содржини и лексички единици се надополнуваат со нови и посложени. Пожелно е наставникот, во зависност од наставниот контекст, потребите и постигнувањата на учениците, да издвојува содржини што треба да се повторат и продлабочат.

Во наставата по италијански јазик подеднакво внимание треба да се насочи кон сите јазични вештини: *слушање, читање* со разбирање, *зборување*, како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција, како и вештината *пишување*. *Медијацијата* исто така има свое место во наставната програма за италијански јазик (за специјална паралелка за изучување на италијански јазик), што може да се забележи во деловите *Активности и методи* и *Стандарди на оценување*. Во медијацијата ученикот делува како општествен актер кој создава мостови и алатки за конструирање и пренесување на значење, на ист јазик (внатрејазична медијација) или од еден јазик на друг (меѓујазична медијација).

Во фокусот на вниманието на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитуваат возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот/наставничката не е единствен извор на знаења и информации и затоа неговата/нејзината улога не е само да пренесува знаења туку да ги насочува учениците, да ги поттикнува да користат други извори на знаења и информации, да ги учи како да учат и да создава пријатна и креативна атмосфера во училницата.

При изборот на активностите треба да се води сметка за нивната разновидност. Треба да се одберат или прилагодат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички), на различните видови интелигенција (вербално-јазична, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно- просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека применувањето различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална или работа во парови и групи, истражувачка работа, работилници), ги подобрува мотивацијата за учење и резултатите на ученикот.

	<p>Наставникот/наставничката треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат да ја преземат одговорноста за своето учење, а знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училишница) да го користат и надвор од неа. Од наставникот/наставничката се очекува да ги учи и да ги поттикнува учениците да развиваат и применуваат различни стратегии на учење.</p> <p>Наставата се изведува на италијански јазик, а мајчиниот јазик се користи во ситуации кадешто за тоа има оправданост.</p>
	<p>Учебник и прирачници одобрени од Министерството за образование и наука и други извори на учење.</p>
<p>Институција/ носител на програмата</p>	<p>Биро за развој на образованието (БРО)</p>
<p>Потпис и датум на донесување на наставната програма</p>	<p>бр. <u>13-13221/2</u> <u>14.10.2025</u> година</p> <p>Министерка за образование и наука, проф. д-р Весна Јаневска, с.р.</p> <hr/>